

איך הצליח צבא הפעלולים של גוסטבאסטרס להפריח

מיסלצות במיקרש דימוני

שעל גג גורד שחקים בניו יורק

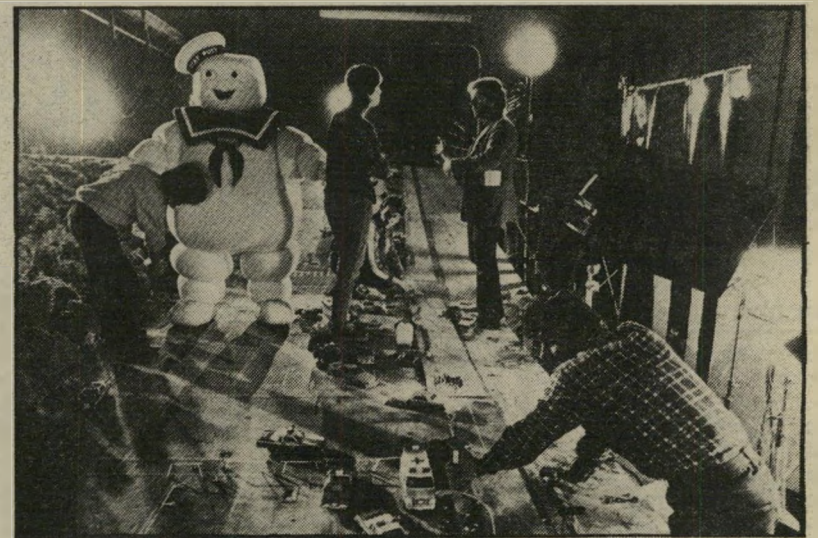
ולהפוך כלבי אבן למיסלצות טרסות

להיט החם ביותר של הקולנוע האמריקאי

בקיץ האחרון, גוסטבאסטרס (בעברית תרגומו

המופלאים כחוגים האקרמיים, הם פותחים מישר עצמאי בעיר ניו יורק, ועד מהרה יש להם לקוחות למכביר — כי העיר כולה שרצת מיפלצות קונרסיות, ואין כמו השלושה מוכשרים ללכוד אותם בקופטות מתכת ולרחוס אותן לתוך מיכלים משמרים.

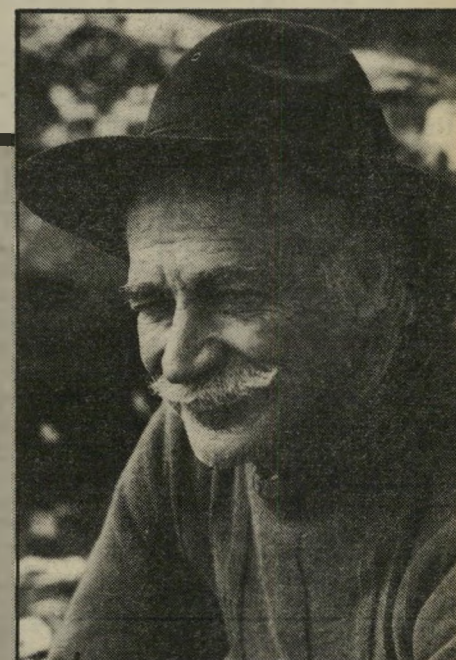
אם זה נשמע מטורף לחלוטין, אין צורך להתפלא, מאחר שכל זה צמח מאותו מעין שהביא לעולם סרטים משוגעים כמו צעירים פרועים ושובבים. התסריט נכתב על-ידי השחקנים דן אייקרויד והארולד ראמיס, שהם שניים מתוך שלושת המדענים בסרט, ועל-ידי

בובת הענק המנוסחת מוצערת בתפאורת הרחוב על-ידי אנשי הפעלולים בובה בגודל אדם — מכוניות בגדלים מיניאטוריים

ביל מארי, שהיה שותפו של אייקרויד בתוכנית הסאטירה המהוללת ביותר שהיתה בטלוויזיה האמריקאית בשנים האחרונות, מוצ'ש בשידור חי (משם יצאו גם כוכבים כמו ג'ון בלושי, צ'ווי צ'ייס, גילדה ראנר וכמוכן אדי מארפי). מארי משלים, ואפילו מנהיג, את השלישייה. אולם, אם בסרטים קודמים הסתפקו בטריוף המשולב של כישרונות אלה, מצטרפת אליהם

מכסחי השדים), היה סיפור על שלושה מדענים זרוקים, המתמחים בציד רוחות רפאים מכל הסוגים. כאשר אין מעריכים את כישרוניהם

מרואיין פארנסוורת' במקום הנרי פונדה

ריצ'ארד פארנסוורת' המתין 40 שנה עד אשר זכה למעמד של כוכב קולנוע. הוא הופיע בסרטים מאז שנות העשרים המוקדמות שלו, אבל רק בשנת 1983, משכבר עבר את גיל 60, הוא זכה בתפקיד ראשי וגם כפרס על הופעתו בתפקיד זה. ועד כמה שזה יהיה מוזר, הרבר קרה במרחק רב מהוליווד, שבה בילה את כל חייו. פארנסוורת' הופיע בתפקיד הראשי במערבון קנדי בשם השוער האפור וזכה עבור הופעה זו לפרס המישחק של הקולנוע הקנדי.

מה עשה פארנסוורת' ככל השנים קודם לכן? הוא היה כפיל, אחר מאותם פועלים שחורים הנמצאים תמיד בצל, אלה הלוזשים את ביגדי השחקן הראשי בכל פעם שצריך לבצע איזה פעם להיות שחקן. הוא מודה: "אבל כאשר אתה מודקן והארמה נעשית קשה יותר ככל נפילה.

סיגורני ויבר מותקפת על-ידי טלסיו של כלב ענק בסרט. גוסטבאסטרס" הטלפיים הן כפפות על ידי הפעלולים

באסטרס צריך היה ארלונד להמציא עבור ההפקה אוסף שלם של אפקטים, החל מדברים פשוטים יחסית, כמו אלפי כרטיסיות המתעופפות מאליהן מתוך מגירות כספריה ציבורית, ועד לקומת גג שלמה של גורד-שחקים בניו יורק, ההופכת לבית מיקרשה של רוח הרסנית בשם גוזר. שם מתנהל קרב אירי בין הטובים לרעים: או להבדיל, יצור ענקי, מין בובה נפוחה בניגודי מלח. בגובה 40 מטר, הצוערת כמו קינגקונג לאורך רחובות הכרך, דורסת כל דבר בדרכה ומנסה למוטט את הבניין ואת המיקרש שבראשו. אין שום סיכוי לתאר בפרוטרוט את מעשיהפלא של ארלונד וצוותו. לשם כך יש צורך בספר שלם, ואכן יש ספר כזה בהכנה. אבל בנייתם גם הרמזים מעוררים התפעלות. למשל, בובת-הענק צולמה במציאות על-ידי התקנת כמה בובות בגדלים מגוונים, בגובה ארס. בגדולה בהן הסתתר איש שהניע אותה. איך בכל זאת נוצר הרושם שהיא גדולה כל-כך? היא צולמה לחוד

הפעם היחידה הנבחרת לאפקטים מיוחדים — הצבא המכריק והמשוכלל ביותר שיש היום בהוליווד. אלה אנשים שהצליחו להגיע היום לרמה כזאת, שאין דבר דימוני שלא יוכלו להעלותו על בר הקולנוע, כך שייראה אמיתי. הם עוברים מחברת סרטים אחת לשניה, מסרט לסרט, ובכל הפקה הם מציאים עוד כמה תעלולים ומשתכללים מיום ליום. האיש הניצב בראש צוות האפקטים המיוחדים בסרט הזה, ריצ'ארד ארלונד, כבר רשם לזכותו כעבר הפקות כמו הסינדרום הסיני, פולט' רגאייסט וכל רביעיית מלחמת הכוכבים. הוא רכש הרבה מאור נסיון בחברה שהקים ג'ורג' לוקאס, ליד סאן-פראנסיסקו, לפיתוח אפקטים מיוחדים, וכאשר שב ללוס-אנג'לס הקים שותפות עם ראגלס טראמבול, אשף אחר באותו ענף ואחר החלוצים המהפכניים בו (הוא עבר עם סטאנלי קובריק על אודיסיאה בחלל). מכוניות מיניאטוריות. לצורך גוסט-

ריצ'ארד פארנסוורת', הנכיל שהפך לכוכב בגיל 60, מגלה בראיון לעדנה פיינר:

הבן שלי הוא הנכיל שלי!"

מזה שלא סבל אף פעם מן התיסכול שתקף הרבה מהכריז למיקצוע, ככפיל. העבודה היתה נשפע, הוא זוכר עד היום שנפל מסוסים או התקוטט במקום כוכבים כמו הנרי פונדה, מונטגומרי קליפט או טרוי דונאהי. "אבל הרווחתי היטב את לחמי ולא היתה לי סיבה להתלונן." אפילו כאשר כמה מן הכוכבים היו נוהגים להכריז, בראיונות לעיתונות, כי מאו שלמדו כיצד להתמודד עם הפעלולים אין הם יוקוקים עוד לכפיל — לא רגו. וזאת למרות שידעתי היטב שכאשר רואים את הנוף מוטח באדמה, אני הייתי צריך לתפוס את מקומם.

כימנים כחולים. מה שהייתי רוצה לעשות הוא סרט על שנות חייו האחרונות של וייט ארפ. אותו גיבור אנדתי של המערב הפרוע, שהתפרסם בדריקרב בארץ קוראל. יש לי תסריט ואני

פארנסוורת' בתפקיד ביל מיינר ביזבו כסף ואהב לשיר

מקווה שאמצא את המפיק שידים את הסרט. הוא אומר. האם אינו מתחרט היום על שלא עבר ממעמד של כפיל למעמד של שחקן קודם לכן? לא, אילו זה קרה קודם לכן, כשהייתי בן 30 או 40, אני חושש שלא הייתי מסוגל להתמודד עם זה. חוץ

פארנסוורת' החל את הקריירה הקולנועית שלו בגיל 17, בסרט בשם מארקו פולו ועם גארי קופר בתפקיד הראשי. או היה עדיין רק ניצב אחד מבין רבים. אבל כאותה ההורמונות, כאשר רכב בפראות בתחפושת של מונגולי, התבקש לבצע כמה נפילות באמצע הרכיבה. "ככה זה מתחיל, ועד מהרה מתגלה אם אתה מחושל למיקצוע הזה או לא. יש כאלה הנוטים להיפגע מהר, אחרים לא. צריך כושר גופני טוב, אבל צריך גם נכונות לחטוף חבטות בלי להניד עפעף, כי אני אינני מכיר שום תכסיס שיוכך נפילה מסוס דוהר."

הנסיך עוזר, הוא טוען, אבל שום דבר אינו יכול למנוע סימנים כחולים פה ושם. למולי, תמיד קמתי על רגליי אחרי כל תעלול שהתבקשתי לעצמי לא קמתי לא קמתי מהר כל-כך, אבל קמתי."

מה קורה עתה, כשהוא כוכב, מי הכפיל שלו? התשובה פשוטה בתכלית: הבן שלי, אומנם ניסיתי לשכנע אותו שלא ייכנס למיקצוע הזה, אבל הוא טען שאם אני הצלחתי, אין שום סיבה שהוא לא יצליח. והוא לא רק הכפיל שלי, הוא למשל הכפיל של סילבסטר סטאלון בסרט כמו מישחק הדמים. והוא מצליח מאוד בעבודתו. מציין האב בגאווה.